

NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

LOVER

FOR

NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

INNHOLD:

DEL I	Lover for Norsk Bonde- og Småbrukarlag	side 1
DEL II	Mønsterlover for lokallag av Norsk Bonde- og Småbrukarlag	side 6
DEL III	Mønsterlover for fylkeslag av Norsk Bonde- og Småbrukarlag	side 8

DEL I

LOVER FOR NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

§ 1 FORMÅL

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er ein fagleg og næringspolitisk organisasjon, som har til formål å fremme dei faglege, kulturelle, sosiale og økonomiske interessene til folk i jordbruket.

Organisasjonen skal på alle område arbeide for å skape gode og jamstelte vilkår for alle i jordbruket, og skal vere aktivt med på oppgåver som fremmer utvikling og trivsel i lokalsamfunnet.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er partipolitisk nøytralt og ubunde.

§ 2 MEDLEMMER

Alle som deler organisasjonen sine mål og verdisyn kan vere medlemmer i organisasjonen

§ 3 ORGANISASJONSFORM

Organisasjonen byggjer på lokale lag og fylkeslag. Er det to eller fleire lag i ein kommune, kan det veljast eit felles styre for desse.

Lokallag og fylkeslag kan ikkje utan løyve frå landslaget vere tilslutta nokon annan organisasjon som arbeidar i strid med Norsk Bonde- og Småbrukarlag sin formålsparagraf.

Fylkeslag kan organisere og leggje opp organisasjonsarbeidet i nærare fastsette distrikt i fylket om dei finn det tenleg. Vedtak som blir fatta av slike distriktsorganisasjonar skal godkjennast og følgjast opp vidare.

Det er høve til å stå som direkte innmelde medlemmer i landslaget eller fylkeslaga.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag hefter ikkje for dei økonomiske og organisasjons-messige vedtaka og disposisjonane som fylkes- og lokallaga gjer utover dei fullmaktene som er gjevne i desse lovene, og utover vedtak som er gjorde i medhald av lovene.

§ 4 ARBEIDSFORMER

Fylkeslag og lokallag skal handsame alle saker som blir sende til uttale frå landslaget innan dei tidsfristane som blir sette.

Vedtak og fråsegner i fylkeslag og lokallag skal sendast landslaget til orientering.

§ 5 LANDSMØTET

Landsmøtet har den høgaste avgjerdsmakta i organisasjonen.
Det skal haldast ordinært landsmøte kvart år.

Landsmøtet skal gjerast kjent minst tre månader før det skal haldast. Innkallinga til landsmøtet skal saman med saklista sendast til utsendingane og representantskapet seinast to veker før møtet.

Lokallag som har betalt kontingent til landslaget etter reglane i § 9, har rett til å velje ein utsending frå eige lokallag for kvart påbegynt 50. betalande medlemmer. Utsendingane må vera medlemmer i lokallaget. I tillegg har kvart fylkeslag rett til å stille med ein eigen fylkesutsending som må være under 35 år.

Røysterett på landsmøtet har berre dei valde utsendingane frå lokallagene og ungdomsrepresentantane frå fylkeslaga

Representantskapet, styret, kvinneutvalet, ungdomsutvalet og internasjonalt utval har tale- og forslagsrett. Leiar av valnemnda har tale- og forslagsrett i samband med gjennomføringa av valet. I høve der valnemnda legg fram delt innstilling til val på landsmøtevalde verv i organisasjonen, skal representantar for alle grupperingar i valnemnda bli gitt tale- og forslagsrett.

Alle medlemmer i Norsk Bonde- og Småbrukarlag har rett til å følgje drøftingane på landsmøtet.

Ordinært landsmøte skal ta føre seg desse sakene:

- A Årsmelding.
- B Framlegg til endringar av lovene og prinsippprogrammet, som må vere innkomne til landslaget minst to månader før møtet.
- C Interpellasjonar, framlegg til vedtak frå fylkeslag, lokallag, kvinneutval og ungdomsutval og forslag til arbeidsprogram. Slike framlegg må vere innkomne til landslaget seinast ein månad før møtet.
- D Val av leiar, seks styremedlemmer, av desse to nestleiarar, og fem vararepresentantar i nummerert rekkefølge. Leiar blir valt for eitt år. Styremedlemmene blir valde for to år. To nestleiarar blir valde for eitt år blandt dei valde styremedlemmene.
- E Val av ordførar og varaordførar i representantskapet.
- F Fastsetting av medlemskontingentsystem
- G Val av tre personar til kvinneutval i tillegg til ein frå styret, samt leiar i utvalet. Leiar i utvalet vert valt for eitt år om gongen. Begge kjønn skal vere representerte i utvalet. Funksjonstida er to år.
- H Val av leiar og fire medlemmar til ungdomsutval. I tillegg peikar styret ut éin frå styret. Leiar i utvalet vert valt for eitt år medan medlemmene vert valde for to år. Begge kjønn skal være representerte i utvalet.
- I Val av valnemnd, etter innstilling frå fylkesleiarane. Valnemnda i Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal ha sju medlemmer valde av landsmøtet. Leiar for nemnda blir valt for eitt år, medlemmene vert valde for to år. For medlemmene utanom leiaren vel landsmøtet kvart år personlege varamedlemmer.

Budsjett og rekneskap vert lagde fram til orientering for landsmøtet.

Omframnt landsmøte kan haldast når det er varsla minst to månader på førehand og når landsstyret, eller representantskapet, eller 1/5 av laga eller halvparten av fylkeslaga krev det.

Landsmøtet blir leidd av ordførar og varaordførar i representantskapet.

Landsmøtet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Står stemmetala likt, blir saka teken opp til ny avstemming. Står stemmetala framleis likt, blir avstemminga avgjort ved loddtrekking.

Landsmøtet vel to møtesekretærer, fullmaktsnemnd, reisefordelingsnemnd og redaksjonsnemnd.

Landsmøteprotokollen skal underskrivast av møtedirigenten og to utsendingar valde av landsmøtet.

§ 6 REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet er rådgjevande organ for styret og landsmøtet, og gjer vedtak i saker som det er tillagt etter desse lovene.

Representantskapet har møte minst ein gong i året, og elles så ofte som landsstyret eller ordføraren finn det nødvendig.

Representantskapet er sett saman av ordførar og varaordførar valde av landsmøtet (jfr. § 5e) og medlemmer frå kvart fylkeslag. Stemmerett i representantskapet har berre representantskapet sine medlemmer.

Fylkeslag med 1.000 medlemmer eller meir har rett til å velje ein representant i tillegg. Ingen fylkeslag har rett til meir enn to representantar.

Medlemmene i styret, kvinneutvalet, ungdomsutvalet, internasjonalt utval, fire representantar oppnemnt av Norsk Landbrukssamvirke samt ein representant oppnemnt av Norsk Sau og Geit møter i representantskapet med tale- og forslagsrett. Fylkessekretærer har talerett i representantskapet.

Representantskapet blir leidd av ordførarane.

Representantskapet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Når røystetala står likt, er det røysta til ordføraren som avgjer.

Representantskapet skal legge prinsippprogrammet og endringar av dette fram for landsmøtet. Det same gjeld forslag til lovendringar. Det skal også godkjenne den reviderte rekneskapen og vedta budsjettframlegg.

Medlemmene i representantskapet får reise- og kostgodtgjersle.

§ 7 STYRET

Styret leier verksemda i organisasjonen og står ansvarleg overfor representantskapet og landsmøtet.

Styret er sett saman av sju medlemmer, av desse leiar og to nestleiarar. Styret skal vere samansett av både kvinner og menn.

Ordføraren i representantskapet møter fast i styret med tale- og forslagsrett.

Leiaren kallar inn til styremøte. Det vert også halde styremøte når eit fleirtal i styret gjer krav om det.

Styret er vedtaksført når minst fire av styremedlemmene er til stades. Styret tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Når røystetalet står likt, gjer røysta til leiaren utslaget.

Styret vel eit forhandlingsutval for organisasjonen ved jordbruksforhandlingane. Utvalet skal bestå av tre personar og to vara. Begge kjønn skal vere representerte i forhandlingsutvalet.

Styret skal:

- A Leie organisasjonen etter desse lovene og etter dei linene landsmøtet dreg opp, herunder fast sette mål og strategiar.
- B Ta opp saker som fremmer formålet til organisasjonen.
- C Førebu alle saker for landsmøtet og representantskapet.
- D Tilsette det personalet som trengst i landslaget.
- E Føre tilsyn med arbeidet i dei ulike delane av organisasjonen og fastsette dei instruksane som trengst.
- F Til utgreiing av særskilde saker kan styret sette ned utval som arbeider under leiing av styret, og dermed nemna opp internasjonalt utval i henhold til eget mandat.
- G Styret kan overføre fullmakter til generalsekretæren

Medlemmene i representantskapet, fylkessekretærar og kvinneutvalet skal få tilsendt alle styreprotokollane.

§ 8 FYLKESLEIARMØTER

Fylkesleiarmøter er eit rådgjevande organ for styret. I tillegg innstiller fylkesleiarmøtet til landsmøtet på val av leiar, nestleiar og medlemmer av valnemnda.

Ordføraren innkallar, og sett sakliste for møtet i samråd med styreleiaren.

Ordføraren leier fylkesleiarmøtene.

Styret og fylkessekretærar har møte- og talerett.

§ 9 MEDLEMSKONTINGENT

Landsmøtet fastsetter kontingentsystem og kontingent som skal betalast av medlemmer i Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Lag som har betalt kontingent i Norsk Bonde- og Småbrukarlag innan 1. mars har rett til å sende utsendingar til landsmøtet. Lag eller medlemmer som står til rest med kontingentoppgjjer for meir enn eitt år, vert strokne i medlemsregisteret.

Styret gjer framlegg for representantskapet om kor stor del av kontingenten som skal gå til lokallag og fylkeslag.

§ 10 ÆRESMEDLEMMER

Som æresmedlemmer kan utnemnast enkeltpersonar som har gjort ein særleg stor innsats for organisasjonen. Utnemninga blir gjort av representantskapet etter innstilling frå styret, og går føre seg på landsmøtet.

§ 11 LOVENDRINGAR

For at landsmøtet skal kunne vedta framlegg til endring av lovene, må framlegga gjerast kjende for dei enkelte laga minst ein månad før landsmøtet. Endringar krev 2/3 fleirtal og kan berre gjerast på ordinært landsmøte.

§ 12 OPPLØYSING

Oppløysing av organisasjonen kan berre vedtakast på ordinært landsmøte med 3/4 fleirtal av dei frammøtte utsendingane.

Landsmøtet avgjer korleis midlane skal nyttast.

DEL II

MØNSTERLOVER FOR LOKALLAG AV NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Dette er ei mønsterlov som må vedtakast av årsmøtet i lokallaget for å vere gyldig.

Lokallag kan tilpasse mønsterlovene til lokale tilhøve. Endringar som bryt med intensjonane i lovene til Norsk Bonde- og Småbrukarlag må godkjennast av styret i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

§ 1 LOKALLAGETS NAMN

.....Bonde- og Småbrukarlag er eit lag.
Lagsmedlemmene er tilslutta Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Lagsmedlemmene har ikkje sjølvstendig ansvar for forpliktingane i laget.

Lokallaget har sin adresse i .....kommune.

Desse vedtektene er vedtekne på årsmøtet i laget.....

§ 2 FORMÅL

Laget er ein fagleg og næringspolitisk organisasjon, som har til formål å fremme faglege, kulturelle, sosiale og økonomiske interesser for folk i jordbruket.

§ 3 MEDLEMSKAP

Alle som deler lagets formål og interesser kan bli medlemmer.

§ 4 ÅRSMØTET I LOKALE LAG

Årsmøtet har den høgaste avgjerdsmakta i lokallaget.

Ordinært årsmøte skal haldast kvart år innan utgangen av november og gjerast kjent minst to veker på førehand.

Ordinært årsmøte skal ta føre seg desse sakene:

- A Årsmeldinga og rekneskapen frå styret.
- B Arbeidsplan og budsjett for komande årsmøteperiode.
- C Framlegg frå medlemmene. Slike framlegg må vere komne til styret seinast ei veke før årsmøtet.
- D Val av leiar, minst to styremedlemmer og to varamedlemmar. Leiaren blir vald for eitt år, og styremedlemmene for to år (første gongen går halvparten ut etter loddtrekking).
- E Val av representantar til eventuelt fellesstyre for lokallag i kommunen.
- F Val av to revisorar.
- G Val av utsendingar til årsmøtet i fylkeslaget.
- H Val av inntil tre personar til kvinneutval.
- I Val av tre personar til valkomité. Val av leiar for eitt år. Val av to medlemmar, den eine for to år og den andre for tre år.

Alle medlemmene i laget har røyserett.

Årsmøtet blir leidd av ein dirigent valt av årsmøtet.

Årsmøtet tek avgjerdene ved fleirtalsvedtak. Står røystetalet likt, gjer røysta til dirigenten utslaget. Når røystetala er like ved val, blir valet avgjort ved loddtrekking.

Møteprotokollen skal underskrivast av møtedirigent og minst to årsmøtevalde deltakarar.

Det skal innkallast til omfram årsmøte når styret eller 1/4 av medlemmene i laget eller styret i fylkeslaget krev det.

Utskrift av protokoll frå årsmøtet skal sendast til fylkeslaget.

§ 5 STYRET I LOKALLAGET

Styret leier arbeidet i lokallaget og står ansvarleg overfor årsmøtet.

Styret er samansett av leiar og minst to styremedlemmer valde på årsmøtet. Styret skal vere samansett av både kvinner og menn.

Styret er vedtaksført når minst halvparten av styremedlemmane er til stades.

Styret skal:

- A Velje nestleiar, kasserar, sekretær og studieleiar innan styret.
- B Leie verksemda i laget i samsvar med lovene og retningslinene i organisasjonen.
- C Ta opp saker som fremmer formålet til organisasjonen.
- D Handsame saker som fylkeslaget og landslaget sender til uttale innanfor dei tidsfristane som blir sette.
- E Oppnemne personar til å representere laget.
- F I alle saker som gjeld lokale tilhøve i heile kommunen, skal styret søkje samarbeid med eventuelle andre lokallag av Norsk Bonde- og Småbrukarlag i kommunen (eventuelt gjennom eit felles styre).
- G Innkalle valkomiteen til siste styremøte før årsmøtet for å diskutere framlegg av innstilling til nytt styre.

Utskrift av protokollen frå styremøta skal sendast fylkeslaget.

§ 6 LOVENDRINGAR

For at lokallag skal kunne vedta framlegg til endring av lovene, må framlegga gjerast kjende for medlemmene minst ein månad før lokallagsårsmøtet. Endringar krev 2/3 fleirtal og kan berre gjerast på årsmøtet.

§ 7 OPPLØYSING AV LOKALLAG

Oppløysing av lokallaget kan berre vedtakast på ordinært årsmøte med ¾ fleirtal av dei frammøtte utsendingane. Midla til laget skal delast likt mellom fylkeslaget og landslaget. Det same gjeld lag utan medlemmer. Fylkeslaget skal vedta oppløysing av medlemslause lokallag på det ordinære årsmøtet sitt.

DEL III

MØNSTERLOVER FOR FYLKESLAG AV NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Dette er ei mønsterlov som må vedtakast av årsmøtet i fylkeslaget for å vere gyldig.

Fylkeslag kan tilpasse mønsterlovene til lokale tilhøve. Endringar som bryt med intensjonane i lovene til Norsk Bonde- og Småbrukarlag må godkjennast av styret i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

§ 1 ÅRSMØTE I FYLKESLAG

Årsmøtet har den høgaste avgjerdsmakta i fylkeslaget.

Årsmøtet skal haldast innan utgangen av april og gjerast kjent minst seks veker før.

Innkalling til årsmøtet med sakliste skal sendast utsendingane og Norsk Bonde- og Småbrukarlag seinast to veker før møtet.

Alle lokallag har rett til å sende to utsending til fylkesårsmøtet. Vidare har lokallaga rett til å sende ein utsending for kvart påbegynt 25. medlem.

Det er berre dei valde utsendingane som har røysterett på årsmøtet. Fylkesstyret og representantar frå landslaget har talerett.

Alle medlemmene i laga i fylket har rett til å følgje tingingane på årsmøtet.

Ordinært årsmøte skal ta føre seg desse sakene:

- A Årsmeldinga og rekneskapen frå styret.
- B Arbeidsplan og budsjett for komande årsmøteperiode.
- C Framlegg frå lokallaga. Slike framlegg må fylkesstyret ha seinast ein måned før møtet.
- D Val av leiar, fire styremedlemmer og tre varamedlemmer.
Leiaren blir valt for eitt år og styremedlemmene for to år (første gongen går to ut etter loddtrekking).
- E Val av to revisorar.
- F Val av medlemmer til representantskapet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.
- G Val av inntil tre personar til kvinneutval.

Årsmøtet blir leidd av ein dirigent valt av årsmøtet.

Årsmøtet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Står røystetalet likt, gjer røysta til dirigenten utslaget. Når røystetala er like ved val, blir valet avgjort ved loddtrekking.

Møteprotokollen skal underskrivast av møtedirigenten og minst to årsmøtevalde utsendingar.

Det skal kallast inn til omfram årsmøte når styret eller halvparten av lokallaga eller styret i landslaget krev det.

Utskrift av protokollen frå årsmøtet skal sendast landslaget.

§ 2 STYRET I FYLKESLAGET

Styret leier arbeidet i fylkeslaget og står ansvarleg overfor årsmøtet.

Styret er samansett av leiar og fire styremedlemmer valde av årsmøtet. Styret skal vere samansett av både kvinner og menn.

Styret er vedtaksført når minst halvparten av styremedlemmene er til stades.

Styret skal:

- A Velje nestleiar, kasserar, sekretær og studieleiar innan styret.
- B Leie arbeidet i fylkeslaget i samsvar med dei lovene og retningslinene som gjeld i organisasjonen.
- C Ta opp saker som fremmer formålet til organisasjonen.
- D Handsame saker som landslaget sender til uttale innafør dei tidsfristane som blir sette.
- E Oppnemne personar til å representera laget.

Styret skal ha minst fire møte i året.

Utskrift av protokollen frå styremøta skal sendast landslaget.

§ 3 LOVENDRINGAR

For at fylkesårsmøtet skal kunne vedta framlegg til endring av lovane, må framlegga gjerast kjende for lokallaga/medlemmene minst ein månad før fylkesårsmøtet. Endringar krev 2/3 fleirtal og kan berre gjerast på ordinært årsmøte.

§ 4 OPPLØYSING

Oppløysing av fylkeslaget kan berre vedtakast på ordinært årsmøte med ¾ fleirtal av dei frammøtte utsendingane. Midla til laget skal overførast til landslaget.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag
post@smabrukarlaget.no
www.smabrukarlaget.no

Postadresse: Akersgata 41, 0158 Oslo
Telefon: 22 00 59 10